

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 486/2011-6

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 26. októbra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť M. Š., S., vo veci namietaného porušenia základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd postupom sudcu a uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 11 P 266/2010-30 zo 17. januára 2011 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 19 CoP 17/2011-45 z 24. februára 2011, ako aj rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 11 P 266/2010-54 z 28. februára 2011 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 19 CoP 45/2011-78 z 23. júna 2011 a uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 11 P 81/2011-12 z 29. júla 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. Š. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. septembra 2011 doručená sťažnosť M. Š., S. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) postupom sudcu a uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom (ďalej len „okresný súd“) č. k. 11 P 266/2010-30 zo 17. januára

2011 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) č. k. 19 CoP 17/2011-45 z 24. februára 2011, ako aj rozsudkom okresného súdu č. k. 11 P 266/2010-54 z 28. februára 2011 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 19 CoP 45/2011-78 z 23. júna 2011 a uznesením okresného súdu č. k. 11 P 81/2011-12 z 29. júla 2011. Sťažnosť bola na poštovú prepravu odovzdaná 28. septembra 2011.

2. Z obsahu sťažnosti vyplynulo predovšetkým to, že okresný súd uznesením č. k. 11 P 266/2010-30 zo 17. januára 2011 nariadil predbežné opatrenie, ktorým maloletého syna sťažovateľky do skončenia konania o úprave práv k maloletému dieťaťu zveril do osobnej starostlivosti otca, určil styk matky s maloletým synom a určil vyživovaciu povinnosť matky. Podľa názoru sťažovateľky neboli splnené predpoklady na vydanie tohto predbežného opatrenia najmä preto, že *„nie je možné vydať predbežné opatrenie, len na základe tvrdenia jedného z účastníkov konania. Sudcom Mgr. I. K. neboli overené ani len základné skutočnosti“*. Sťažovateľka namieta, že konajúci sudca *„vôbec nebol oboznámený so spisom maloletého..., nerešpektoval právo všetkých strán vyjadriť sa, sudca Mgr. I. K. bol navrhovateľom ovplyvnený“*.

Proti uvedenému predbežnému opatreniu podala sťažovateľka odvolanie, ktorému však uznesením krajského súdu č. k. 19 CoP 17/2011-45 z 24. februára 2011 nebolo vyhovené. Podľa sťažovateľky aj krajský súd porušil jej právo na spravodlivé súdne konanie, pretože potvrdil neopodstatnené a neodôvodnené rozhodnutie okresného súdu.

3. Z obsahu sťažnosti a pripojených listín ďalej vyplýva, že rozsudkom okresného súdu č. k. 11 P 266/2010-54 z 28. februára 2011 bol maloletý syn sťažovateľky zverený do výchovy a starostlivosti otca, bola určená vyživovacia povinnosť sťažovateľky, ako aj jej styk s maloletým dieťaťom. Podľa názoru sťažovateľky *„týmto boli porušené všetky práva maloletého dieťaťa a mňa ako matky. Podotýkam, že v uvedenom rozsudku súd vôbec neurčil styk cez letné prázdniny, Vianoce a Veľkú noc. ... V rozsudku sa tiež uvádza, že som pred prvostupňovým súdom vyjadrila súhlas o pobyte maloletého u otca. Toto sa vôbec nezakladá na pravde. Skutočnosťou je, že som vypočutá vôbec nebola. ... V uvedenom rozsudku súd ďalej uvádza, že neboli zistené žiadne nedostatky otca maloletého. Z toho vyplýva, že súd nebral do úvahy, alebo sa neoboznámil so spisom maloletého a taktiež so*

znaleckým posudkom, v ktorom sa uvádza: u otca maloletého sa v testoch objavili znaky pre oralitu, čo znamená zvýšené riziko používania alkoholických nápojov, čo sa zakladá na pravde“.

Proti uvedenému rozsudku podala sťažovateľka odvolanie, avšak podľa názoru sťažovateľky ani odvolací súd jej neposkytol právnu ochranu, pretože uznesením č. k. 19 CoP 45/2011-78 z 23. júna 2011 napadnutý rozsudok potvrdil, čím tiež porušil jej označené základné právo.

4. Sťažovateľka vo svojej sťažnosti napokon uviedla, že 30. júna 2011 podala „*návrh na vydanie predbežného opatrenia, nakoľko sa vyskytli nové skutočnosti*“, ktoré vo svojej sťažnosti podrobne konkretizuje. Okresný súd však uznesením č. k. 11 P 81/2011-12 z 29. júla 2011 tento návrh na vydanie predbežného opatrenia zamietol a porušil tým jej označené základné právo.

5. Vzhľadom na uvedené podstatné skutočnosti je sťažovateľka presvedčená o tom, že postupom zákonného sudcu a uvedenými rozhodnutiami súdov došlo k porušeniu jej základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 38 ods. 2 listiny, a preto navrhuje, aby ústavný súd preskúmal a zrušil uvedené rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu.

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Predmetom sťažnosti je sťažovateľkou tvrdené porušenie základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 38 ods. 2 listiny postupom sudcu a uznesením okresného súdu č. k. 11 P 266/2010-30 zo 17. januára 2011 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 19 CoP 17/2011-45 z 24. februára 2011, ako aj rozsudkom okresného súdu č. k. 11 P 266/2010-54 z 28. februára 2011 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 19 CoP 45/2011-78 z 23. júna 2011 a uznesením okresného súdu č. k. 11 P 81/2011-12 z 29. júla 2011.

9. Podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde jednou z podmienok prijatia sťažnosti fyzickej osoby na konanie pred ústavným súdom je podanie sťažnosti v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť (pozri napr. I. ÚS 120/02, I. ÚS 124/04). Zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (napr. IV. ÚS 14/03).

Podľa zistenia ústavného súdu uznesenie okresného súdu č. k. 11 P 266/2010-30 zo 17. januára 2011 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 19 CoP 17/2011-45 z 24. februára 2011 **nadobudlo právoplatnosť 31. marca 2011** a rozsudok okresného súdu č. k. 11 P 266/2010-54 z 28. februára 2011 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 19 CoP 45/2011-78 z 23. júna 2011 **nadobudol právoplatnosť 25. júla 2011**.

Pretože predmetná sťažnosť bola podaná na poštovú prepravu v čase (**28. septembra 2011**), keď už uplynula lehota ustanovená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, ústavný súd musel vo vzťahu k uvedeným právoplatným rozhodnutiam posúdiť sťažnosť ako návrh podaný oneskorene a už sa nemohol zaoberať opodstatnenosťou námietok uvedených v sťažnosti.

10. Pokiaľ ide o napadnuté uznesenie okresného súdu č. k. 11 P 81/2011-12 z 29. júla 2011, ústavný súd konštatuje, že proti tomuto je prípustné odvolanie, tak ako to vyplýva aj z poučenia tohto uznesenia, pričom o prípadnom odvolaní prislúcha rozhodovať odvolaciemu krajskému súdu, preto vzhľadom na princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, ústavný súd nemá právomoc preskúmať postup a toto rozhodnutie okresného súdu, pretože jeho postup a rozhodnutie preskúma najprv krajský súd na základe prípadného odvolania sťažovateľky. Z tohto dôvodu bolo potrebné sťažnosť v tejto časti (teda vo vzťahu k uzneseniu okresného súdu č. k. 11 P 81/2011-12 z 29. júla 2011) odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. októbra 2011